

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

7 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2020, declarat de inculpatul

***Pînzari Eduard XXXXX**, născut
la XXXXX, originar din mun. XXXXX, domiciliat în mun.
XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, ap. XXXXX, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 29.08.2019 - 09.07.2020,
instanța de apel: 09.09.2020 - 10.12.2020,
instanța de recurs: 28.06.2021 - 07.07.2021,*

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 05 decembrie 2019, Pînzari Eduard a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 800 unități convenționale, ce constituie 40.000 lei.

De la Pînzari Eduard s-a încasarea în beneficiul părții civile Scripnic Veaceslav prejudiciu material de 4000 lei și moral de 5000 lei, în rest acțiunea civilă fiind respinsă.

2. Instanța de fond a constatat că, la 14.02.2019, în jurul orei 11⁰⁰, inculpatul Pînzari E., în timp ce se afla pe str. XXXXX, XXXXX, mun. XXXXX, având intenția comiterii unui act de huliganism, încălcând grosolan ordinea publică, însoțită de amenințarea aplicării violenței asupra persoanelor precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a inițiat un conflict cu Scripnic V., numindu-l cu cuvinte necenzurate și având intenția deteriorării bunurilor persoanei a aplicat mai multe lovituri peste automobilul „Hyundai Accent”, n/î , XXXXX, în urma căreia a fost deteriorată ușa și oglinda retrovizoare a șoferului automobilului, cauzând victimei o daună materială considerabilă în sumă totală de 4000 lei.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal, ca huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, comisă de o persoană care anterior a săvârșit un act de huliganism.

Instanța a reținut că inculpatul în ședința de judecată nu s-a prezentat și nici nu a adus la cunoștință motivul neprezentării sale, urmând a fi examinată cauza în absența lui, potrivit art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală.

La faza urmăririi penale, inculpatul nu a recunoscut vina, însă, cumulul probelor administrate dovedesc că la momentul comiterii infracțiunii inculpatul avea antecedente penale stinse și urmează de recalificat acțiunile lui în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de amenințarea aplicării violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

La aplicarea pedepsei, instanța a statuat că, sancțiunea art. 287 alin. (1) Codul penal prevede pedeapsa cu amendă în mărime de 550 la 1050 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, că circumstanțe agravante și atenuante nu au fost stabilite, concluzionând că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolare acestuia de societate.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Cazacu Alla, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Apelanta a invocat că, prin condamnarea lui Pînzari E. prin sentința Judecătorei Anenii Noi din 24.03.2015, în baza art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, eliberat ulterior la 23.09.2015, nu s-a urmărit sancționarea pentru același fapt, ci pentru un fapt similar, condamnarea anterioară a acestuia servind doar pentru agravarea situației în speță.

Prin adoptarea prezentei sentințe, instanța a încălcat grav drepturile părții vătămate, întrucât făptuitorul pentru cele comise nu a fost supus un pedepse proporționale, fapt care constituie o nesatisfacere echitabilă garantată prin lege.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2020, **pronunțată integral la 12 august 2020**, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Pînzari Eduard a fost condamnat în baza art. 287 alin. (1) Codul penal la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că, în baza art. 321 Codul de procedură penală, este posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului, deoarece se ascunde, se eschivează de a se prezenta în instanță, deci a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței, prin neprezentarea în ședințele instanța de apel.

Instanța de fond corect a reținut că, agravanta prevăzută la art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal nu și-a găsit confirmare, deoarece pentru faptele de huliganism comise anterior au fost emise acte de dispoziție irevocabile. Or, reținerea acestei agravante în sarcina inculpatului ar constitui sancționarea dublă pentru același calificativ.

La stabilirea și aplicarea pedepsei inculpatului, prima instanță nu a ținut cont de scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, nu au ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, de urmările prejudiciabile, circumstanțe care fiind analizate, per ansamblu, nu permit instanței stabilirea unei pedepse prea blânde în privința inculpatului.

Astfel, la aplicarea pedepsei lui Pînzari E., instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76 - 78 Cod penal, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că inculpatul a comis o infracțiune din intenție, care face parte din categoria celor mai puțin grave conform art. 16 Cod penal, că anterior a mai comis infracțiuni, nu este încadrat în câmpul muncii, lipsesc circumstanțe atenuante și agravante, concluzionând a-i numi pedeapsa în baza art. 287 alin. (1) Cod penal sub formă de 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, care va asigura atingerea scopului pedepsei, de reeducare și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni de către el.

Ori, însăși modalitatea de comitere a faptei indică la o caracteristică antisocială a inculpatului. Prin urmare, numirea unei sancțiuni neprivative de libertate (sub forma suspendării condiționate a executării pedepsei), nu va fi capabilă să realizeze scopul legii penale și anume restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, pedeapsă care este legală, întemeiată, proporțională faptei comise și circumstanțelor reale și personale.

5. La 18 iunie 2021, inculpatul a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță.

Recurentul a invocat că, ședințele de judecată în ambele instanțe a avut loc fără citarea lui, iar el locuia cu familia și părinții, care sunt în permanență acasă.

Instanța de apel nu l-a citat la examinarea cauzei, considerând că se află în căutare, fapt care nu corespunde realității, deoarece din luna decembrie 2019, nu s-a mai afla în căutare.

Ulterior, v-a anexa la recurs acte ce confirm poziția indicată în cerere.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat decizia motivată la 12 august 2020, în lipsa inculpatului și avocatului acestuia, căror le-a fost expediată copia deciziei (*f.d. 180*).

Deci, hotărârea atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 12 august 2020, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 12 septembrie 2020.

Totodată, recursul inculpatului a fost depus și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție pe 18 iunie 2021, adică peste termenul prevăzut de lege (*f.d. 188, pct. 4., 5. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce este depus peste termen, recursul ordinar de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 456 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Pînzari Eduard XXXXX, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2020, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 23 iulie 2021.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Victor Boico